

Bryssel 27. helmikuuta 2018

TIEDONANTO

YHDISTYNEEN KUNINGASKUNNAN ERO EUROOPAN UNIONISTA JA ELÄVIEN ELÄINTEN SIIRTOIHIN LIITTYVÄÄ ELÄINTEN TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA SEKÄ KANSANTERVEYTTÄ KOSKEVAT EU:N SÄÄNNÖT

Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti 29. maaliskuuta 2017 aikomuksestaan erota unionista Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 50 artiklan mukaisesti. Tämä tarkoittaa sitä, että jollei ratifioidussa erosopimuksessa¹ määrätä eri päivämäärästä, unionin primaarioikeuden ja johdetun oikeuden soveltaminen Yhdistyneeseen kuningaskuntaan lakkaa 30. maaliskuuta 2019 klo 00.00 (Keski-Euroopan aikaa), jäljempänä 'eroamispäivä'.² Tämän seurauksena Yhdistyneestä kuningaskunnasta tulee 'kolmas maa'.³

Erovalmistelut eivät kosketa ainoastaan EU:ta ja kansallisia viranomaisia vaan myös yksityisiä tahoja.

Koska tilanteeseen liittyy huomattavia epävarmuustekijöitä erityisesti mahdollisen erosopimuksen sisällön osalta, kaikkia elävien eläinten kauppaan osallistuvia toimijoita⁴ muistutetaan oikeudellisista seurauksista, jotka on otettava huomioon, kun Yhdistyneestä kuningaskunnasta tulee kolmas maa.^{5 6}

¹ Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa käydään parhaillaan neuvotteluja erosopimuksesta.

² Lisäksi Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 50 artiklan 3 kohdan mukaisesti Eurooppa-neuvosto voi yhteisymmärryksessä Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa päättää yksimielisesti, että perussopimusten soveltaminen lakkaa jonakin myöhempänä päivänä.

³ Kolmas maa on maa, joka ei ole EU:n jäsenvaltio.

⁴ Tässä tiedonannossa ei käsitellä lemmikkieläinten muita kuin kaupallisia siirtoja (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 576/2013, annettu 12 päivänä kesäkuuta 2013, lemmikkieläinten muista kuin kaupallisista siirroista (EUVL L 178, 28.6.2013, s. 1)).

⁵ Sellaisten elävien eläinten osalta, joiden siirto on käynnissä eropäivämääränä, EU pyrkii sopimaan Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa erosopimukseen sisällytettävistä ratkaisuisista. Ennen eropäivämäärää markkinoille saatettuja tavaroita – mukaan luettuina elävät eläimet, joiden siirto on käynnistynyt ennen eropäivämäärää – koskeva EU:n kanta perustuu tiettyihin keskeisiin periaatteisiin, joihin voi tutustua osoitteessa https://ec.europa.eu/commission/publications/position-paper-goods-placed-market-under-union-law-withdrawal-date_en.

⁶ Koska EU:n eläinlääkintäsäännöstö on hyvin yksityiskohtainen, tässä tiedonannossa voidaan esittää vain keskeiset säännöt. Elävien eläinten tuontia käsittelevillä komission verkkosivuilla (https://ec.europa.eu/food/animals/live_animals_en) annetaan yleistä tietoa eläinten terveyttä koskevasta EU:n lainsäädännöstä elävien eläinten tuonnissa.

Jollei mahdolliseen erosopimukseen sisälly siirtymäjärjestelyjä, EU:n kansanterveyttä ja eläinten terveyttä koskevia sääntöjä elävien eläinten unionin sisäisen kaupan,^{7 8 9 10 11}, vesiviljelyeläinten markkinoille saattamisen,¹² tällaisten siirtojen osalta toteutetun valvonnan¹³ ja eläinten siirtoja koskevan EU:n lainsäädännön¹⁴ aloilla ei eroamispäivästä alkaen enää sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan.

Tällä tiedonannolla on merkitystä myös Kanaalisaarilta ja Mansaareilta tulevien ja sinne suuntautuvien elävien eläinten ja siitosmunien siirtojen osalta¹⁵.

1. ELÄVIEN ELÄINTEN SAAPUMINEN EU:N ALUEELLE

Kansanterveys ja eläinten terveys:

Elävien eläinten^{16 17} tuonti Yhdistyneestä kuningaskunnasta EU-27:ään on eroamispäivästä alkaen kielletty kansanterveyteen ja eläinten terveyteen liittyvistä syistä, elleivät seuraavat edellytykset toteudu:

⁷ Neuvoston direktiivi 64/432/ETY, annettu 26 päivänä kesäkuuta 1964, eläinten terveyteen liittyvistä ongelmista yhteisön sisäisessä nautaeläinten ja sikojen kaupassa (EYVL 121, 29.7.1964, s. 1977/64).

⁸ Neuvoston direktiivi 91/68/ETY, annettu 28 päivänä tammikuuta 1991, eläinten terveyttä koskevista vaatimuksista yhteisön sisäisessä lampaiden ja vuohien kaupassa (EYVL L 46, 19.2.1991, s. 19).

⁹ Neuvoston direktiivi 2009/156/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, eläinten terveyttä koskevista vaatimuksista elävien hevoseläinten liikkuvuuden ja kolmansista maista tapahtuvan tuonnin osalta (EUVL L 192, 23.7.2010, s. 1).

¹⁰ Neuvoston direktiivi 2009/158/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, eläinten terveyttä koskevista vaatimuksista yhteisön sisäisessä siipikarjan ja siitosmunien kaupassa ja tuonnissa kolmansista maista (EUVL L 343, 22.12.2009, s. 74).

¹¹ Neuvoston direktiivi 92/65/ETY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 1992, eläinten terveyttä koskevista vaatimuksista eläinten, siemennesteen, munasolujen ja alkioiden yhteisön sisäisessä kaupassa ja yhteisöön tuonnissa siltä osin, kuin niitä eivät koske direktiivin 90/425/ETY liitteessä A olevassa I jaksossa mainittujen erityisten yhteisön säädösten eläinten terveyttä koskevat vaatimukset (EYVL L 268, 14.9.1992, s. 54).

¹² Neuvoston direktiivi 2006/88/EY, annettu 24 päivänä lokakuuta 2006, vesiviljelyeläimiin ja niistä saataviin tuotteisiin sovellettavista eläinten terveyttä koskevista vaatimuksista sekä vesieläinten tiettyjen tautien ehkäisemisestä ja torjunnasta (EUVL L 328, 24.11.2006, s. 14).

¹³ Neuvoston direktiivi 90/425/ETY, annettu 26 päivänä kesäkuuta 1990, eläinlääkärin- ja kotieläinjalostustarkastuksista yhteisön sisäisessä tiettyjen elävien eläinten ja tuotteiden kaupassa (EYVL L 224, 18.8.1990, s. 29).

¹⁴ Neuvoston asetus (EY) N:o 1/2005, tehty 22 päivänä joulukuuta 2004, eläinten suojelusta kuljetuksen ja siihen liittyvien toimenpiteiden aikana (EUVL L 3, 5.1.2005, s. 1).

¹⁵ Neuvoston asetus (ETY) N:o 706/73, annettu 12 päivänä maaliskuuta 1973, Kanaalisaariin ja Mansaareen sovellettavista maataloustuotteiden kauppaa koskevista yhteisön säännöksistä (EYVL L 68, 15.3.1973, s. 1).

¹⁶ Naudat, siat, lampaat ja vuohet, hevoseläimet, siipikarja ja siitosmunat, vesiviljelyeläimet, mehiläiset ja kimalaiset, muut direktiivissä 2004/68/EY luetellut sorkka- ja kavioläimet. Koirien, kissojen ja frettien kaupalliset kuljetukset.

- Yhdistynyt kuningaskunta sisältyy kolmantena maana komission eläinten terveyttä silmällä pitäen laatimiin luetteloihin¹⁸. Maiden ”luettelointiin” sovelletaan direktiiviä 2004/68/EY ja alakohtaista lainsäädäntöä;
- Ne erityiset eläinten terveyttä koskevat vaatimukset ja eläinlääkärintodistuksia koskevat vaatimukset, jotka esitetään luetteloissa Yhdistyneestä kuningaskunnasta peräisin olevien eläinlajien tai -ryhmien osalta, täyttyvät;
- Yhdistynyt kuningaskunta sisältyy kolmantena maana komission laatimaan luetteloon maista, joilla on direktiivin 96/23/EY¹⁹ mukaisesti hyväksytty jäämien valvontasuunnitelma direktiivissä määritellyjä eläimiä ja eläimistä saatavia tuotteita varten. Luetteloihin sisällyttämiseen sovelletaan direktiivin 96/23/EY VI lukua.

Direktiivin 2009/156/EY 6 artiklan mukaisesti Ranskan, Irlannin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välillä tehtyä ”kolmikantasopimusta” ei eroamispäivästä alkaen enää sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan.

Eroamispäivästä alkaen näitä olennaisia vaatimuksia valvotaan eläinten saapuessa EU-27:ään soveltamalla pakollisia rajatarkastuksia (eläinlääkärintarkastukset mukaan luettuina) unioniin saapumispaikassa:

- Eläviä eläimiä voidaan tuoda EU-27:ään ainoastaan kyseistä eläinlajia ja -ryhmää varten hyväksytyyn ”rajatarkastusaseman”²⁰ kautta;
- Kunkin lähetyksen mukana on oltava eläinten terveyttä koskevan EU:n tuontilainsäädännön mukainen asianmukaisesti täytetty terveystodistus²¹;
- Jokaiselle lähetykselle tehdään asiakirja-, tunnistus- ja fyysiset tarkastukset²².
- Eläviä eläimiä saa tuoda EU-27:ään vain, jos niiden mukana on virallinen asiakirja (yhteinen eläinlääkinnällinen tuloasiakirja), jossa todistetaan, että rajatarkastukset on

¹⁷ Muiden kuin alaviitteessä 16 mainittujen eläinten osalta – mukaan luettuina tietyt direktiivin 92/65/ETY liitteen C mukaisesti hyväksytyistä yhteisöistä, laitoksista tai keskuksista lähtöisin olevat ja niihin vietävät eläimet – saatetaan kolmansista maista saapuviin eläimiin soveltaa kansallisia eläinten terveyttä koskevia sääntöjä (direktiivin 92/65/ETY 18 artiklan 2 kohta). Rajatarkastuksissa sovelletaan kuitenkin EU:n sääntöjä.

¹⁸ Neuvoston direktiivi 2004/68/EY, annettu 26 päivänä huhtikuuta 2004, eläinten terveyttä koskevista säännöistä tiettyjen elävien sorkka- ja kavioläimien yhteisöön tuonnin ja yhteisön kautta kuljetuksen osalta (EUVL L 139, 30.4.2004, s. 321). Hevoseläimet, siipikarja, vesiviljelyeläimet ja muut eläimet, ks. edellä olevat alaviitteet.

¹⁹ Neuvoston direktiivi 96/23/EY, annettu 29 päivänä huhtikuuta 1996, elävissä eläimissä ja niistä saatavissa tuotteissa olevien tiettyjen aineiden ja niiden jäämien osalta suoritettavista tarkastustoimenpiteistä (EYVL L 125, 23.5.1996, s. 10).

²⁰ Komission päätös 2009/821/EY, tehty 28 päivänä syyskuuta 2009, hyväksytyjen rajatarkastusasemien luettelon laatimisesta, komission eläinlääkintäalan asiantuntijoiden tekemiä tarkastuksia koskevien tiettyjen sääntöjen vahvistamisesta sekä Traces-järjestelmän eläinlääkintäyksikköjen määrittämisestä (EUVL L 296, 12.11.2009, s. 1).

²¹ Kolmansista maista yhteisöön tuotavien eläinten eläinlääkintätarkastusten järjestämistä koskevista periaatteista 15 päivänä heinäkuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/496/ETY 4 artikla (EYVL L 268, 24.9.1991, s. 56).

²² Neuvoston direktiivin 91/496/ETY 4 artikla.

tehty tyydyttävästi eläinten terveyttä ja kansanterveyttä koskevien sovellettavien sääntöjen mukaisesti.

Näitä edellytyksiä sovelletaan eropäivämäärästä alkaen myös silloin, kun Yhdistyneestä kuningaskunnasta peräisin olevia eläviä eläimiä tuodaan EU-27:ään **kauttakuljetettaviksi Yhdistyneestä kuningaskunnasta toiseen kolmanteen maahan tai toiseen Yhdistyneen kuningaskunnan osaan**²³. Lähetysten on lisäksi kuljettava rajatarkastusasemien kautta niin unioniin saavuttaessa kuin sieltä poistuttaessa ja niistä on tehtävä ilmoitus EU:n yhdenmukaiseen eläinlääkinnälliseen tietojärjestelmään (Traces-järjestelmä).^{24 25}

Kun eläviä eläimiä **kuljetetaan EU-27:stä Yhdistyneen kuningaskunnan kautta EU-27:ään**, niiden mukana on oltava unionin sisäisen kaupan todistus ja niiden on kuljettava rajatarkastusaseman kautta EU-27:ään saavuttaessa ja niistä on annettava Traces-ilmoitus^{26 27}.

Eläinten hyvinvointi:

Eläviä eläimiä, joiden sallitaan tulla EU-27:ään, kuljettaessa on noudatettava kaikkia neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1/2005²⁸ vahvistettuja eläinten hyvinvointia koskevia sääntöjä, ja niille on tehtävä toimivaltaisten viranomaisten tarkastukset rajatarkastusasemilla kyseisen asetuksen 21 artiklan mukaisesti²⁹.

2. ELÄVIEN ELÄINTEN POISTUMINEN EU:N ALUEELTA

Kansanterveys ja eläinten terveys:

²³ Hevoseläinten osalta erityiset kauttakuljetusta koskevat säännöt vahvistetaan komission päätöksessä 2010/57/EU, annettu 3 päivänä helmikuuta 2010, neuvoston direktiivin 97/78/EY liitteessä I lueteltujen alueiden kautta kuljetettavien hevoseläinten kauttakuljetusta koskevien terveystakeiden vahvistamisesta (EUVL L 32, 4.2.2010, s. 9).

²⁴ Komission päätös 2003/623/EY, tehty 19 päivänä elokuuta 2003, yhdenmukaisen eläinlääkinnällisen Traces-tietojärjestelmän kehittämisestä (EUVL L 216, 28.8.2003, s. 58).

²⁵ Neuvoston direktiivin 91/496/ETY 9 artikla.

²⁶ Lisäksi tiettyjen sorkka- ja kavioläntien kauttakuljetukseen sovelletaan komission asetuksen (EY) N:o 206/2010 12 artiklaa.

²⁷ Lisäksi sovelletaan elävien eläinten poistumista koskevia sääntöjä, ks. tämän tiedonannon 2 jakso.

²⁸ Neuvoston asetus (EY) N:o 1/2005, tehty 22 päivänä joulukuuta 2004, eläinten suojelusta kuljetuksen ja siihen liittyvien toimenpiteiden aikana (EUVL L 3, 5.1.2005, s. 1).

²⁹ Ks. myös komission tiedonanto, joka koskee Yhdistyneen kuningaskunnan eroa Euroopan unionista ja elävien eläinten kuljetusta harjoittavia yrityksiä, kuljettajia ja hoitajia koskeviin lupiin ja todistuksiin liittyviä EU:n sääntöjä (https://ec.europa.eu/food/animals/welfare/practice/transport_en).

Eropäivämäärästä alkaen elävien eläinten³⁰ poistumiseen jostakin jäsenvaltiosta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan toisen jäsenvaltion alueen kautta sovelletaan seuraavia vaatimuksia:

- Kuljetuksessa on varmistettava, että lähetys säilyy päätöksen 93/444/ETY³¹ mukaisesti tullin valvonnassa siihen paikkaan³² saakka, jossa se poistuu unionin alueelta;
- Kunkin eläinlähetyksen mukana on oltava eläinlääkintäasiakirjat tai eläinlääkärintodistukset, jotka täyttävät Yhdistyneen kuningaskunnan asianomaiset eläinlääkinnälliset vaatimukset, sekä unionin sisäisessä kaupassa vaadittavat terveystodistukset, jotka sisältävät tarvittaessa ja soveltuvin osin unionin lainsäädännössä esitetyt lisätakeet teurastettaviksi tarkoitettujen eläinten osalta;
- Traces-järjestelmän kautta on lähetettävä viesti määräpaikkaan, joka on poistumisrajatarkastusasema tai sen paikan paikallisviranomaisen, jossa poistumispaikka sijaitsee, sekä määräpaikan ja kauttakulkujäsenvaltio(-ide)n keskusviranomaisille.

Eläinten hyvinvointi:

EU:sta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan poistuvien elävien eläinten kuljetuksessa on noudatettava neuvoston asetusta (EY) N:o 1/2005 lopulliseen määräpaikkaan saakka, ja toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä eläimille tarkastukset poistumispaikalla kyseisen asetuksen 21 artiklan mukaisesti.

Yksityisten tahojen on syytä huomata, että elävien eläinten siirtoja ja tuontia koskevia erityisedellytyksiä päivitetään säännöllisesti. Elävien eläinten tuontia käsittelevillä komission verkkosivuilla (https://ec.europa.eu/food/animals/live_animals_en) annetaan yleistä tietoa eläinten terveyttä koskevasta EU:n lainsäädännöstä elävien eläinten tuonnissa. Kyseisiä sivuja päivitetään tarpeen mukaan.

Euroopan komissio

Terveyden ja elintarviketurvallisuuden pääosasto

³⁰ Naudat, siat, lampaat, vuohet, hevoseläimet, siipikarja ja siitosmunat, koirat, kissat ja fretit, mehiläiset ja kimalaiset sekä vesiviljelyeläimet.

³¹ Komission päätös 93/444/ETY, tehty 2 päivänä heinäkuuta 1993, kolmansiin maihin vietäviksi tarkoitettujen tiettyjen elävien eläinten ja tuotteiden yhteisön sisäistä kauppaa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä (EYVL L 208, 19.8.1993, s. 34). Mitään erityisiä EU:n sääntöjä ei sovelleta elävien eläinten poistumiseen johonkin kolmanteen maahan, jos ne eivät kulje jonkin toisen jäsenvaltion kautta.

³² Päätöksen 93/444/ETY 1 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti 'poistumispaikalla' tarkoitetaan paikkaa, joka sijaitsee neuvoston direktiivin 90/675/ETY liitteessä I tarkoitettun alueen ulkorajan välittömässä läheisyydessä ja jossa on tullitarkastusmahdollisuudet.